

ARENGUKAVA 2025-2030

SA A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

ORGANISATSOONIST

Vargamäe on üks olulisemaid paiku eesti kultuuriloos, olles A. H. Tammsaare loomingu ja mõttemaailma sümbol. Vargamäel asutati A. H. Tammsaare muuseum 1958. aastal, et säilitada kirjaniku elu ja loomingu mälestuspaik. Alates 2002. aastast haldab muuseumi sihtasutus A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel, mille eesmärk on tagada muuseumi järjepidev ja jätkusuutlik areng.

Käesolev arengukava on koostatud perioodiks 2025–2030 ning selle peamine eesmärk on kujundada Vargamäe muuseumist elav kultuuri-, haridus- ja vaimse tasakaalu keskus, kus põimuvad A. H. Tammsaare pärand, nüüdisaegsed kultuurivormid ja kogukondlik osalus. Kava keskendub muuseumi teenuste arendamisele, digilahenduste kasutuselevõtule, kogukonna kaasamisele ning majandusliku jätkusuutlikkuse kindlustamisele. Muuseumi iga-aatane tegevuskava toetab käesolevat arengukava.

MISSIOON JA VISIOON 2025

VISIOON

A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel on kultuuri-, haridus- ja vaimse tasakaalu keskus, mis seob A. H. Tammsaare loomingu ja kultuuripärandi tänapäevaga, pakkudes elamusi, tähendusi ja inspiratsiooni igale inimesele.

MISSIOON

Muuseum hoiab, uurib ja vahendab A.H.Tammsaare pärandit ning loob uusi kultuuri- ja haridusvorme, mis toetavad loovust, mõtestamist ja kogukonnatunnetust. Vargamäe muuseum on elav keskus, kus külastaja on osaleja ja kaaslooja, mitte pelgalt vaatleja.

VÄÄRTUSED

Avatus ja koostöö. Teeme koostööd partneritega nii avalikus kui erasektoris. Oleme avatud uutele ideedele ja arengutele. Peame oluliseks tihedat koostööd kogukonna ning erinevate kultuuri- ja haridusasutustega.

Julgus ja ajakohasus. Julgeme eristuda ja eksperimenteerida. Oleme avatud erinevatele arvamustele ja tänapäevastele tõlgendustele.

Usaldusväärsus. Meie poolt pakutav teave on usaldusväärne, suhtume oma töösse professionaalselt, oleme teadmishimulised ja oma valdkonnas pädevad.

Külastaja- ja kasutajakesksus. Meie jaoks on oluline muuseumikülastajate, kogude kasutajate ja koostööpartnerite rahulolu

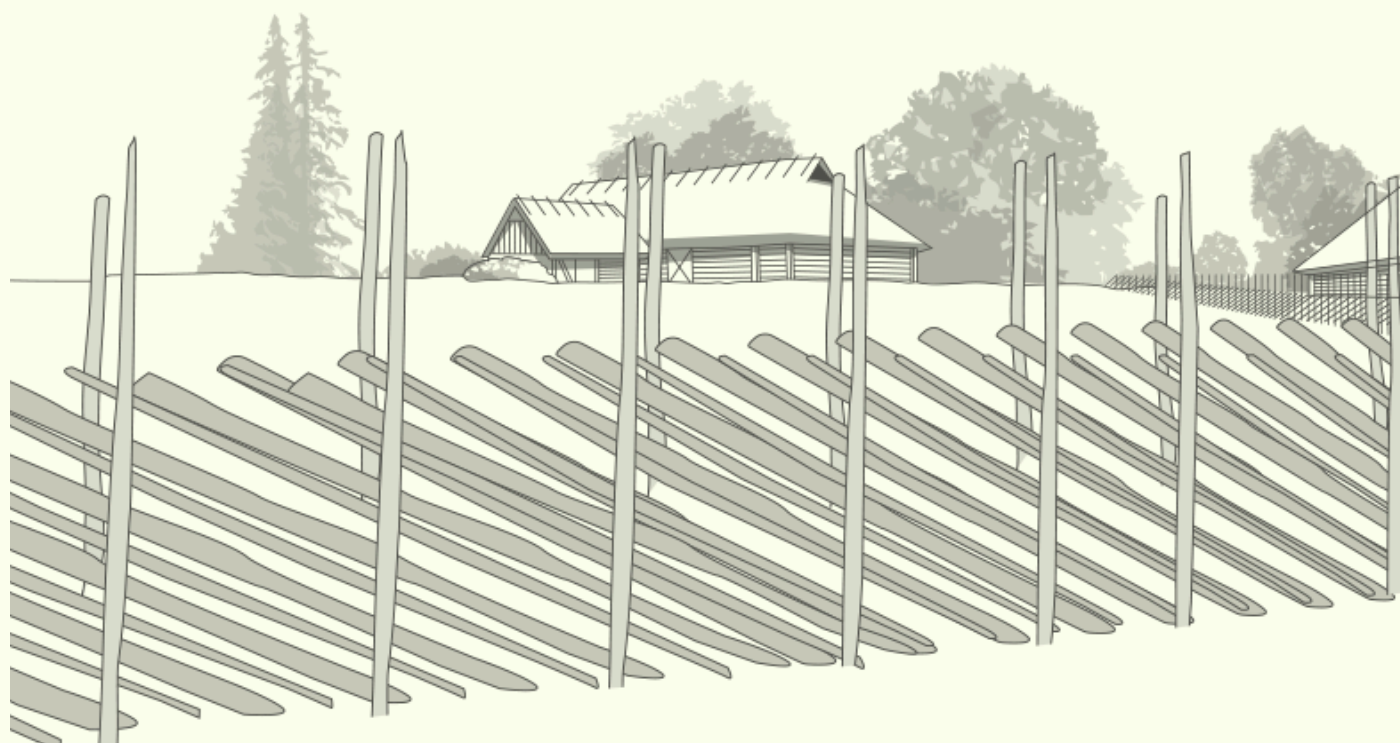
SIHTRÜHM

Peamised sihtrühmad:

Haridusasutused

Kultuuri- ja loodushuvilised (sh pered, välisturistid jt)

Eesti keelt teise keelena rääkivad inimesed

ELUKESTEV ÕPE

Muuseum pakub elamuslikke programme erinevas vanuses külastajale. Meie tegevuse keskmes on haridustegevus läbi näituste, programmide ja seminaride.

LUGUDE VESTJA

Jutustame meeldejäävaid lugusid kirjaniku sünnikodust ja tema perekonnast, romaani "Tõe ja õiguse" prototüüpidest ja -paikadest, maastiku kujunemisest ja piirkonna kultuuriloost.

LOODUSKESKKONNA VÄÄRTUSTAMINE

Muuseumi üheks oluliseks väärtuseks on asukoht, mis on keskustest eemal ning on ümbritsetud metsade, rabade ja soosaartega.

KOGUKONNA KULTUURIKESKUS

Muuseum on oluline kultuuriobjekt Järvemaal, mis tutvustab Kesk-Eesti taluelu omapära. Muuseumis on ühendatud pärimus, kultuur ja ajalugu. Muuseumis on olemas võimalused pärimusürituste korraldamiseks.

STRATEEGILISED EESMÄRGID 2025-2030

HARIDUS- JA PUBLIKUPROGRAMMIDE ARENDAMINE

Luu Vargamäest elav kultuuri- ja hariduskeskus.
Korraldada kirjutamislaagreid, loovteraapia programme ja residentuure.
Laiendada haridusprogramme koostöös koolide ja ülikoolidega.
Pakkuda õpilastele ja tudengitele elamuslikke õppepäevi ja praktilisi tegevusi.

VIRTUAALKIRJASTUSE LOOMINE

Muuta muuseum digitaalselt kättesaadavaks ja tehnoloogiliselt uuenduslikuks.
Luu virtuaalkirjastus noorte autorite debüütide toetamiseks ning levitada A. H. Tammsaare mõttevara uutes formaatides.
Arendada virtuaalseid elamusi, mis seovad muuseumi külastuse loodusega.
Täiendada püsiekspositsiooni digitaalselt interaktiivsete lahendustega.

HARIDUS- JA PUBLIKUPROGRAMMIDE ARENDAMINE

Luu Vargamäest elav kultuuri- ja hariduskeskus.
Korraldada kirjutamislaagreid, loovteraapia programme ja residentuure.
Laiendada haridusprogramme koostöös koolide ja ülikoolidega.
Pakkuda õpilastele ja tudengitele elamuslikke õppepäevi ja praktilisi tegevusi.

VIRTUAALKIRJASTUSE LOOMINE

Muuta muuseum digitaalselt kättesaadavaks ja tehnoloogiliselt uuenduslikuks.
Luu virtuaalkirjastus noorte autorite debüütide toetamiseks ning levitada A.H.Tammsaare mõttevara uutes formaatides.
Arendada virtuaalseid elamusi, mis seovad muuseumi külastuse loodusega.
Täiendada püsiekspositsiooni digitaalselt interaktiivsete lahendustega.

KOOSTÖÖ ARENDAMINE JA TUGEVDAMINE

Luu püsivad koostöövõrgustikud kohalike kultuuri- ja haridusasutustega.
Kaasata muuseumi arengusse teatrid ja teised kultuurivaldkonna organisatsioonid.
Arendada edasi kogukondlikke traditsioonilisi sündmusi, nt kirjanduse pidunädal, dokumentaalfilmi öhtu jne.
Laiendada sponsorite ja projektipartnerite ringi.

STRATEEGILISED EESMÄRGID 2025-2030

KESKKONNASÄÄSTLIK JA ROHELINE MÖTTEVIISI

Vähendada muuseumi keskkonnajalajälge tehes koostööd kohalike ettevõtetega toitlustuse, majutuse ja suveniiride pakkumisel.

Vähendada jäätmeteket, sorteerida prügi.

Arendada loodustundlikku taristut.

Taotleda EHE või Roheline Muuseum märgisd.

TURUNDUS JA AVALIKUD SUHTED

Määratleda muuseumi külastajate sihtrühmad.

Kasutada aktiivselt sotsiaalmeedia- ja digikanaleid.

Kujundada ühtne ja atraktiivne bränd.

MEESKONNA MOTIVEERIMINE JA TUGEVDAMINE

Panustada töötajate professionaalsesse arengusse.

Kaasata kogukonna liikmeid muuseumi töösse ja suurendada nende aktiivset rolli.

KOGUDE HOIDMINE JA SÄILITAMINE

Kogude korralduse põhimõtted on uuendatud 2018. aastal.

95% kogust digiteeritud ja kättesaadav.

Museaalid eksponeeritud rehemajas, aidas ja saunikute hoonetes.

Puudub teaduri ametikoht kogude uurimiseks ja arendamiseks.

Kogusid kasutatakse haridus- ja publikuprogrammide loomisel ja eksponeerimisel.

OLULISED ALGATUSED JA PROGRAMMID

Uue püsiekspositsiooni haridus- ja publikuprogrammide arendamine.

Loomemaja loomine residentuuride, kirjutamislaagrite ja loovusprogrammide jaoks.

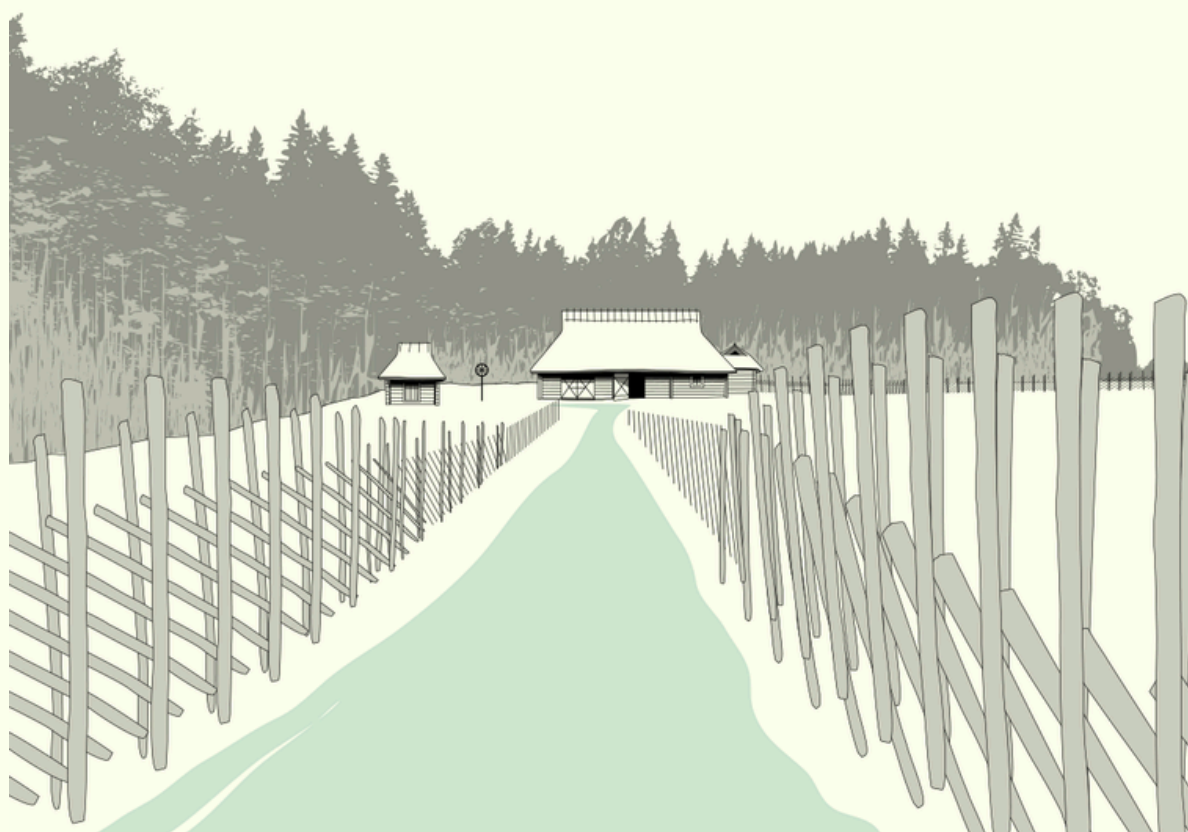
Virtuaalkirjastuse käivitamine noorte autorite toetuseks ja Tammsaare pärandi levitamiseks.

Loovkirjutamise programmide ja ürituste sarjade loomine.

Iga-aastase kirjanduse pidunädala korraldamine.

Koostöö teatrite ja lavastajatega uute Tammsaare-lavastuste loomiseks.

Järvamaa kultuurihiie hooldamine.

OLULISEMAD INVESTEERINGUD JA ARENDUSVAJADUSED 2025–2030

Virtuaalkirjastuse digiplatvorm

Orienteeruv maksumus: 15 000 €

Rahastus: Muinsuskaitseamet / Leader

Loomemaja renoveerimine ja sisustamine

Orienteeruv maksumus: 200 000 €

Rahastus: Leader / sponsorlus

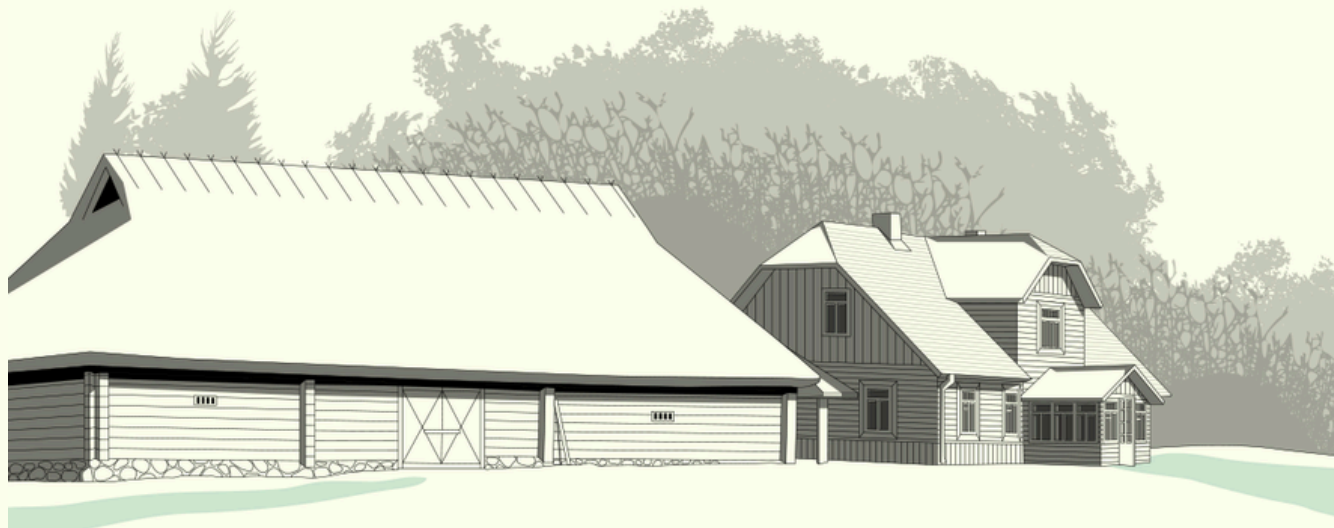
Väliradade valgustusprojekt

Orienteeruv maksumus: 30 000 €

Rahastus: Leader / sponsorlus

MÕÕDIKUD

Mõõdik	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Külastajate arv aastas	6500	7 500	7 800	8 000	7 900	7 800
Virtuaalnäituste ja kirjastuse kasutajate arv	idee arendamine	arendamine	avamine ja partnerite leidmine	100	150	200
Õpilaste arv haridusprogrammis	4000	5 000	5 500	6 000	6 000	5 500
Loomemaja tegevused (laagrid, residentuurid)	idee arendamine	arendamine	rahastuse leidmine	partnerite leidmine	5	8
Omatulu osakaal eelarvest	20	20%	22%	22%	25%	26%
Sponsorite arv	1	8	10	12	13	15
Töötajate koolitusosalus	80%	80%	90%	95%	100%	100%

RESSURSID JA EELDUSED

Töötajate palgatõus ja konkurentsivõimelise töötasu tagamine.
Nutikas tööjaotus ja paindlike töövormide kasutamine.
Suurem tegevustoetus töövahendite, hoolduskulude ja
digiturunduse katmiseks.
Riiklik ja regionaalne tugi kultuuripärandi hoidmisel.
Lai, püsiv partnerite ja sponsorite võrgustik majandusliku ja
sisulise toe tagamiseks.

